संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY, AMRAVATI

मानवविज्ञान विद्याशाखा

(FACULTY OF HUMANITIES)

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS) अभ्यासक्रम २०२४-२५

अभ्यासक्रमिका

वाङ्मय स्नातक (बी.ए.)

सत्र - ५ व सत्र - ६

१. मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा DSC-2

२. मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

३. मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE- I & DSE - II

PROSPECTUS

OF

BACHELOR OF ARTS (B.A.)

SEMESTER – 5 & 6

1. MARATHI (Compulsory Second Language)

2. MARATHI LITERATURE - (MLT) DSC

3. MARATHI LITERATURE ELECTIVE (MLT- DSE- I & DSE- II)

(मराठी भाषा अभ्यास मंडळ)

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati

Members of the Board of Studies in the subject of **Marathi** under the faculty of **Humanities**

S.N	Name of the Member	Designation	Address
1	**डॉ. काशीनाथ विनायक बऱ्हाटे**	**अध्यक्ष**	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, स्व. छगनलाल मूलजीभाई कढी कला महाविद्यालय, अचलपूर कॅम्प, परतवाडा, जि. अमरावती संपर्क- 9420124714
2	डॉ. सौ. मोना मिलिंद चिमोटे	सदस्य	अधिष्ठाता, मानव विज्ञान विद्याशाखा व प्रमुख, पदव्युत्तर मराठी विभाग संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
3	डॉ. मनोज हरिश्चंद्र तायडे	सदस्य	अभियंता कॉलनी, विद्युत नगर, कठोरा नाका परिसर, अमरावती
4	डॉ. संजयकुमार करंदीकर	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, द महाराजा सयाजीराव युनिव्हर्सिटी ऑफ बरोडा, वडोदरा (गुजरात)
5	डॉ. माधव मारोतराव जाधव	सदस्य	अध्यक्ष, मराठी अभ्यासमंडळ स्वामी रामानंद तीर्थ नांदेड मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
6	डॉ. आशुतोष रमेश पाटील	सदस्य	प्राध्यापक, पदव्युत्तर मराठी विभाग कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
7	डॉ. प्रणव रमाकांत कोलते	सदस्य	सहायक प्राध्यापक, पदव्युत्तर मराठी विभाग, संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
8	डॉ. अण्णा प्रल्हादराव वैद्य	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग श्रीमती नरसम्मा कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती
9	डॉ. गजानन भाऊराव मुंदे	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग आप्पास्वामी महाविद्यालय, शेंदुरजना अढाव, जि. वाशिम
10	डॉ. अजय जनार्दन देशपांडे	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग लोकमान्य टिळक महाविद्यालय, वणी, जि. यवतमाळ
11	डॉ. गणेश गोपाळराव मालटे	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय, चिखली, जि. बुलढाणा
12	डॉ. प्रफुल्ल उत्तमराव गवई	सदस्य	प्राध्यापक, मराठी विभाग, शि. प्र. मं. तात्यासाहेब महाजन कला व वाणिज्य महाविद्यालय, चिखली, जि. बुलढाणा
13	डॉ. अशोक रामभाऊ इंगळे	सदस्य	प्राध्यापक, मराठी विभाग, श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, आकोट, जि. अकोला
14	डॉ. राजेश ज्ञानेश्वर मिरगे	सदस्य	सहयोगी प्राध्यापक, मराठी विभाग, श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती
15	डॉ. श्रीकृष्ण वामन पदमणे	सदस्य	सहायक प्राध्यापक, मराठी विभाग, एम. ई. एस. कला व वाणिज्य महाविद्यालय, मेहकर, जि. बुलढाणा

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS)

अभ्यासक्रम - २०२४-२५

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty - Humanities)

Board of Study- Marathi

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा DSC -2

Semester	Course Code	Course Name	Credits /श्रेयांक	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
बी. ए. भाग - ३ सत्र ५	१०११	मराठी (द्वितीय भाषा) DSC -2	३.२	एकूण = ६० तासिका (आठवड्याच्या तासिका ४)	३ तास	१०० (लेखी परीक्षा : ८० अतर्गत मूल्यमापन : २०)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेले संपादित पाठ्यपुस्तक – **शब्दगंध -** भाग -३ (सत्र - ५ व सत्र - ६)
प्रकाशक : राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर.

प्रस्तुत अभ्यासपत्रिकेच्या ‘शब्दगंध’ या क्रमिक पुस्तकात वैचारिक, ललित, कविता व कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) हे चार विभाग समाविष्ट केले असून अंतर्गत मूल्यमापन हा घटक देखील अभ्यासक्रमात आहे. या अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती पुढीलप्रमाणे असेल –

अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती (COs) :

१. वैचारिक लेखांमधून विद्यार्थ्यांना लोकशाही मूल्यांची जपणूक करण्याचा संस्कार व विचार मिळेल. महापुरुषांचे विचार व कार्य समजून घेता येईल. त्यांच्या जीवन आणि विचारांपासून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल.
२. ललित व कविता या विभागांतून गतकालीन आणि समकालीन जगण्याचे प्रश्न समजून घेण्यासाठी उपयुक्त असे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळेल.
३. कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) हा विभाग विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारची कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी मार्गदर्शक ठरेल. विविध स्पर्धा परीक्षांची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास घटक मार्गदर्शक व सहायक ठरेल.
४. वैचारिक, ललित, कविता आणि कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) या चार विभागांतील घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना संवाद कौशल्ये, भाषिक कौशल्ये, लेखन कौशल्ये आत्मसात करता येतील. लोकशाही मूल्यांची जपणूक करण्याची तत्त्वनिष्ठा त्यांचे अंगी निर्माण होईल. मराठी भाषेचे जतन, संवर्धन करण्याची प्रेरणा त्यांना मिळेल. ही भाषिक कौशल्ये विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम करण्यासाठी सहायक ठरतील.

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा (DSC -2)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेले संपादित पाठ्यपुस्तक - शब्दगंध- भाग -३ (सत्र - ५ व सत्र - ६)

अ.क्र. (Sr. No.)	घटक (Topic)	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)
विभाग - अ	**वैचारिक**	१५ तासिका
१)	मी नास्तिक का आहे ? - भगतसिंग	
२)	संस्कृतिवाचन आणि वाचनसंस्कृती - यशवंत मनोहर	
३)	न-नैतिक विज्ञानाचे भान आवश्यक - अतुल देऊळगावकर	
विभाग - ब	**ललित**	१५ तासिका
१)	वीव्हावो स्वीकारु - म्हाइंभट	
२)	काबुलीवाला- रवीन्द्रनाथ टागोर	
३)	शिदोरी - गजानन बनसोड	
विभाग - क	**कविता**	१५ तासिका
१)	संतवाणी अ) जैसा वृक्ष नेणे… - संत नामदेव ब) आम्ही आणि संत.. - संत जनाबाई	
२)	कुसंगती आणि सुसंगतीचे परिणाम - पठ्ठे बापूराव	
३)	मायबोली - सुरेश भट	
४)	बाबा - अशोक शिरसाट	
५)	समजू नको ढगा - आबिद मन्सूर शेख	
६)	प्रार्थना- सुनील पवार	
विभाग- ड	**कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी)**	१५ तासिका
	१) ब्लॉग लेखन - सचिन नरंगले २) पटकथा लेखन - कविता मुरुमकर	
		एकूण ६० तासिका

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा (DSC -2)

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००, लेखी परीक्षा - ८० गुण, वेळ - ३ तास	अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले संपादित पाठ्यपुस्तक - **शब्दगंध -** भाग - ३ (सत्र - ५ व सत्र - ६)
राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर

विभाग – अ	वैचारिक	- २० गुण
विभाग - ब	ललित	- २० गुण
विभाग – क	कविता	- २० गुण
विभाग – ड	कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी)	- २० गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

विभाग 'अ' व 'ब' : १४ गुणांचा प्रत्येकी एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	- २८ गुण
विभाग 'क' : ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	- १६ गुण
विभाग 'ड' : ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न	- १६ गुण
वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी २० प्रश्न, प्रत्येकी - ०१ गुण	- २० गुण

(**वस्तुनिष्ठ प्रश्न** - विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी ०६ प्रश्न आणि विभाग 'क' व 'ड' यावर प्रत्येकी ०४ प्रश्न असे एकूण २० बहुपर्यायी प्रश्न विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास ०१ गुण याप्रमाणे हा प्रश्न २० गुणांचा असेल.)

कौशल्य विकासावर आधारित / Skill Enhancement Module (SEM)

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal) : २० गुण

गुण विभागणी

१) गृहपाठ - १० गुण

२) मौखिक परीक्षा - १० गुण

सूचना :- विद्यार्थ्यांना गृहपाठ देतांना पुढील मुद्याचा आधार घ्यावा.

(१) नेमलेल्या वैचारिक अभ्यासक्रमाच्या आधारे समकालीन प्रश्नांवर टिपण तयार करा.
(२) नेमलेल्या वैचारिक अभ्यासक्रमाच्या आधारे भाषण तयार करा.
(३) वृत्तांत लेखन व अहवाल लेखनाचा आराखडा तयार करा.
(४) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

* विद्यार्थ्यांना परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन मिळून किमान ४० गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS)

अभ्यासक्रम - २०२४-२५

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty – Humanities)

Board of Study- Marathi

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा DSC **-2**

Semester	Course Code	Course Name	Credits /श्रेयांक	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
बी. ए. भाग - ३ सत्र- ६	१०११	मराठी (द्वितीय भाषा) DSC -2	**३.२**	एकूण = ६० तासिका (आठवड्याच्या तासिका ४)	३ तास	१०० (लेखी परीक्षा : ८० अंतर्गत मूल्यमापन : २०)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेले संपादित पाठ्यपुस्तक - **शब्दगंध** - भाग - ३ (सत्र - ५ व सत्र - ६)

प्रकाशक : राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर.

प्रस्तुत अभ्यासपत्रिकेच्या 'शब्दगंध' या क्रमिक पुस्तकात वैचारिक, ललित, कविता व कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) हे चार विभाग समाविष्ट केले असून अंतर्गत मूल्यमापन हा घटक देखील अभ्यासक्रमात आहे. या अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती पुढीलप्रमाणे असेल –

अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती (COs) :

१. वैचारिक लेखांमधून विद्यार्थ्यांना लोकशाही मूल्यांची जपणूक करण्याचा संस्कार व विचार मिळेल. महापुरुषांचे विचार व कार्य समजून घेता येईल. त्यांच्या जीवन आणि विचारांपासून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल.
२. ललित व कविता या विभागांतून गतकालीन आणि समकालीन जगण्याचे प्रश्न समजून घेण्यासाठी उपयुक्त असे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना मिळेल.
३. कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) हा विभाग विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारची कौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी मार्गदर्शक ठरेल. विविध स्पर्धा परीक्षांची तयारी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना हा अभ्यास घटक मार्गदर्शक व सहायक ठरेल.
४. वैचारिक, ललित, कविता आणि कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) या चार विभागांतील घटकांचा अभ्यास केल्यानंतर विद्यार्थ्यांना संवाद कौशल्ये, भाषिक कौशल्ये, लेखन कौशल्ये आत्मसात करता येतील. लोकशाही मूल्यांची जपणूक करण्याची तत्त्वनिष्ठा त्यांचे अंगी निर्माण होईल. मराठी भाषेचे जतन, संवर्धन करण्याची प्रेरणा त्यांना मिळेल. ही भाषिक कौशल्ये विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम करण्यासाठी सहायक ठरतील.

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा (DSC -2)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेले संपादित पाठ्यपुस्तक - शब्दगंध - भाग -३ (सत्र - ५ व सत्र - ६)

अ.क्र. (Sr. No.)	घटक (Topic)	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)
विभाग - अ	**वैचारिक**	१५ तासिका
१)	धर्म सुधारणा की धर्मनिरपेक्षता - गं. बा. सरदार	
२)	सेवेचे शास्त्र आणि अध्यात्म - अभय बंग	
३)	विचारव्यवहार हाच जीवनव्यवहार - प्रवीण बनसोड	
विभाग - ब	**ललित**	१५ तासिका
१)	नातं - नरेंद्र चपळगावकर	
२)	प्रेम - गणेश देवी	
३)	मीच एक अरण्य - श्रीधर अंभोरे	
विभाग - क	**कविता**	१५ तासिका
१)	संतवाणी अ) सुख दु:ख दोन्ही - कर्ममेळा ब) संत कृपा झाली - बहेणाबाई	
२)	तयास मानव म्हणावे का ? - सावित्रीबाई फुले	
३)	कविता - शरच्चंद्र मुक्तिबोध	
४)	बोन्साय - सुरेखा भगत	
५)	निंदणाऱ्या बाया - श्रीकांत देशमुख	
६)	शयरवासीन - रवींद्र दळवी	
विभाग- ड	**कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी)**	१५ तासिका
	१) मुद्रितशोधन आणि प्रमाण मराठी लेखन - पी. विठ्ठल २) देहबोली आणि संभाषण कौशल्ये - अंजली धानोरकर	
		एकूण ६० तासिका

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी (आवश्यक) द्वितीय भाषा (DSC -2)

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००, लेखी परीक्षा - ८० गुण, वेळ - ३ तास	अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले संपादित पाठ्यपुस्तक - **शब्दगंध** - भाग -३ (सत्र - ५ व सत्र - ६),
राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर

विभाग – अ वैचारिक - २० गुण
विभाग - ब ललित - २० गुण
विभाग – क कविता - २० गुण
विभाग – ड कौशल्य विकास आधारित अभ्यासक्रम (उपयोजित मराठी) - २० गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

विभाग 'अ' व 'ब' : १४ गुणांचा प्रत्येकी एक दीर्घोत्तरी प्रश्न - २८ गुण
विभाग 'क' : ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न - १६ गुण
विभाग 'ड' : ०८ गुणांचे दोन लघुत्तरी प्रश्न - १६ गुण
वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी २० प्रश्न, प्रत्येकी - ०१ गुण - २० गुण
(वस्तुनिष्ठ प्रश्न - विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी ०६ प्रश्न आणि विभाग 'क' व 'ड' यावर प्रत्येकी ०४ प्रश्न असे एकूण २० बहुपर्यायी प्रश्न विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास ०१ गुण याप्रमाणे हा प्रश्न २० गुणांचा असेल.)

कौशल्य विकासावर आधारित / Skill Enhancement Module (SEM) अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

गुण विभागणी

१) गृहपाठ - १० गुण
२) मौखिक परीक्षा - १० गुण

सूचना :- विद्यार्थ्यांना गृहपाठ देतांना पुढील मुद्याचा आधार घ्यावा.

(१) अभ्यासक्रमात नेमलेल्या वैचारिक व ललित घटकांच्या आधारे समकालीन प्रश्नांवर टिपण तयार करा.
(२) कार्यक्रमाची रूपरेषा तयार करा.
(३) आपल्या परिसरातील वृत्तपत्रांसाठी बातम्या, जाहिराती, वृत्तलेख व ललित लेख यांचे नमुने तयार करून प्रकल्प सादर करावा.
(४) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारित असेल.

* विद्यार्थ्यांना परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन मिळून किमान ४० गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS)

अभ्यासक्रम- २०२४-२५

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty - Humanities)

Board of Study- Marathi

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

Semester	Course Code	Course Name	Credits /श्रेयांक	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
बी. ए. भाग - ३ सत्र- ५	१०५२	मराठी वाङ्मय (DSC)	४	एकूण = ७५ तासिका (आठवड्याच्या तासिका ५)	३ तास	१०० (Internal : २० External : ८०)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेली पुस्तके - १) अंत:स्फोट - प्रा. कुमुद पावडे

२) संकल्पना विचार - डॉ. अजय देशपांडे

प्रस्तुत अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेल्या 'अंत:स्फोट' व 'संकल्पना विचार' या संपादित पुस्तकांच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना होणारी फलनिष्पत्ती पुढीलप्रमाणे असेल –

अभ्यासक्रमाची विशिष्ट / नेमकी फलनिष्पत्ती (PSOs) :

१. या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृतींच्या आकलन, आस्वाद व मूल्यमापनातून विद्यार्थ्यांना ललितसाहित्य या वाङ्मय प्रकाराच्या सामाजिक सांस्कृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्यकृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृतींतील विचारांच्या प्रभावातून प्रगतिशील समाजाची जडणघडण होत असते ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल.

२. भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते. भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे व अभिरुचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते. समाज, संस्कृती, प्रदेश यांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते याची जाणीव विद्यार्थ्यांना होईल.

३. भाषा आणि साहित्याच्या आकलन आस्वादनातून संवाद कौशल्ये, लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम होता येईल.

अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती (COs) :

अ) अंत:स्फोट - प्रा. कुमुद पावडे, आनंद प्रकाशन, औरंगाबाद, द्वितीय आवृत्ती, १९९५

१. अंत:स्फोट - या स्वकथनाच्या अध्यनातून 'स्वकथन' या साहित्य प्रकारचा परिचय होईल .

२. अंत:स्फोट - या स्वकथनाच्या अध्ययनातून १९६० ते १९८० याकाळातील सामाजिक, सामाजिक, सांस्कृतिक,आर्थिक व शैक्षणिक पर्यावरणाचे आकलन होईल.

३. अनुभव कथन किंवा स्वकथन हा काळाचा इतिहास सांगणारा दस्तऐवज असतो. प्रस्तुत स्वकथनातून समाज जीवन, भाषा, संस्कृती, आदींचे आकलन होईल.

ब) संकल्पना विचार - डॉ. अजय देशपांडे, प्रकाशक - राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर , प्रथम आवृत्ती, २०२४ (प्रकरण - १ ते ५)

१. संकल्पना विचार - या पुस्तकाच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना विविध साहित्य संकल्पनांचा परिचय होईल.

२. विविध संकल्पनांचा परिचय झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांची समीक्षादृष्टी विकसित होईल.

३. साहित्य संकल्पनांच्या आकलनातून साहित्यकृतीच्या मूल्यमापनाची दृष्टी विकसित होईल.

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

अ.क्र.	अभ्यासपत्रिकेचे घटक	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)
१	अंत:स्फोट - प्रा. कुमुद पावडे, आनंद प्रकाशन, औरंगाबाद, तृतीय आवृत्ती २०२४ या स्वकथनाच्या प्रेरणा, आशय विश्लेषण, भाषिक अभ्यास व मूल्यमापन	४० तासिका
२	संकल्पना विचार - (प्रकरण - १ ते ५) डॉ. अजय देशपांडे, प्रकाशक - राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर, प्रथम आवृत्ती २०२४. या पुस्तकातील संकल्पनांचे आकलन, विवेचन व मूल्यमापन	३० तासिका
३	'अंत:स्फोट' व 'संकल्पना विचार' यावर आधारित कौशल्य विकास (Skill Enhancement Module)	०५ तासिका
		एकूण – ७५ तासिका

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५
विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००, लेखी परीक्षा - ८० गुण, वेळ - ३ तास	अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

अ) अंत:स्फोट - ४८ गुण
ब) संकल्पना विचार - ३२ गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

प्रश्न १ - संदर्भासह स्पष्टीकरण - ०८ गुण
('अंत:स्फोट' या पुस्तकातील प्रत्येकी ०४ गुणांचे दोन संदर्भ विचारले जातील.)
प्रश्न २ - अंत:स्फोट : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण
प्रश्न ३ - अंत:स्फोट : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
प्रश्न ४ - अंत:स्फोट : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
प्रश्न ५ - संकल्पना विचार : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण
प्रश्न ६ - संकल्पना विचार : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
प्रश्न ७ - वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी १६ प्रश्न प्रत्येकी - ०१ गुण - १६ गुण
(वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये 'अंत:स्फोट', 'संकल्पना विचार' या पुस्तकावर आधारित प्रत्येकी ०८ + ०८ असे १६ प्रश्न विचारले जातील.)

ooo

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन (Skill Enhancement Module) - २० गुण

विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या वाचन, लेखन कौशल्यांचा विकास करण्यासाठी पुढील मुद्यांच्या आधारे विद्यार्थ्यांकडून SEM (Skill Enhancement Module) तयार करून घ्यावे. SEM तपासून गुणदान करावे.

१) अभ्यासक्रमात नेमलेल्या 'अंत:स्फोट' ग्रंथाचे वाचन करून त्यातील बोधवाक्ये, सुभाषितसदृश वाक्ये शोधणे, या वाक्यांचे विश्लेषण प्रकल्प वहीत लिहून आणावे.
२) अभ्यासक्रमात नेमलेल्या 'संकल्पना विचार' या पुस्तकातील संकल्पनांच्या आधारे आवडलेल्या कालाकृतीचे विश्लेषण विद्यार्थ्यांनी प्रकल्प वहीत लिहून आणावे.

गुण विभागणी SEM प्रकल्प वही - १० गुण, SEM वर आधारित मौखिक परीक्षा - १० गुण.

* विद्यार्थ्यांना परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन मिळून किमान ४० गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS)

अभ्यासक्रम - २०२४ -२५

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty - Humanities)

Board of Study- Marathi

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

Semester	Course Code	Course Name	Credits /श्रेयांक	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
बी. ए. भाग - ३ सत्र- ६	१०५२	मराठी वाङ्मय (DSC)	४	एकूण =७५ तासिका (आठवड्याच्या तासिका ५)	३ तास	१०० (Internal : २० External : ८०)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेली पुस्तके - १) समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख - प्रा. सौ. कल्पना देशमुख

२) संकल्पना विचार - डॉ. अजय देशपांडे

प्रस्तुत अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेल्या '**समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख**' व '**संकल्पना विचार**' या पुस्तकांच्या सूक्ष्म अध्ययनातून विद्यार्थ्यांना फलनिष्पत्ती पुढीलप्रमाणे असेल

अभ्यासक्रमाची विशिष्ट / नेमकी फलनिष्पत्ती (PSOs) :

१. या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृतीच्या आकलन, आस्वादनातून विद्यार्थ्यांना ललित साहित्य या वाङ्मय प्रकाराच्या सामाजिक सांस्कृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्यकृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृतींतील विचारांच्या प्रभावातून प्रगतिशील समाजाची जडणघडण होत असते ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल.

२. भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते. भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे अभिरुचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते. समाज, संस्कृती, प्रदेश यांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते याची जाणीव विद्यार्थ्यांना होईल.

३. भाषा आणि साहित्याच्या आकलन आस्वादनातून संवाद कौशल्ये, लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम होता येईल.

अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती (COs) :

अ) **समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख** – प्रा. सौ. कल्पना देशमुख

१. समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख यांच्या चरित्रातून डॉ. पंजाबराव देशमुख यांच्या बहुआयामी व्यक्तिमत्त्वाचा परिचय होईल.

२. समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख यांच्या चरित्रातून शैक्षणिक, सामाजिक कार्याचा परिचय होईल.

३. डॉ. पंजाबराव देशमुख यांच्या जीवन व कार्याच्या अध्ययनातून भारतीय संविधान निर्मिती प्रक्रिया, शेतकरी चळवळ, शिक्षण चळवळ इ. चा परिचय विद्यार्थ्यांना होईल. त्यातून त्यांचा जीवन विषयक दृष्टिकोन विकसित होईल.

ब) **संकल्पना विचार -** डॉ. अजय देशपांडे, प्रकाशक - राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर, प्रथम आवृत्ती, २०२४ (प्रकरण - ६ ते १०)

१. संकल्पना विचार - या संपादित पुस्तकाच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना विविध साहित्य संकल्पनांचा परिचय होईल.

२. विविध संकल्पनांचा परिचय झाल्यामुळे विद्यार्थ्यांची समीक्षा दृष्टी विकसित होईल.

३. साहित्य संकल्पनांच्या आकलनातून साहित्य कृतींच्या मूल्यमापनाची दृष्टी विकसित होईल.

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

अ.क्र.	अभ्यासपत्रिकेचे घटक	अध्यापन तासिका (Teaching Periods)
१	समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख - प्रा. सौ. कल्पना देशमुख, प्रकाशक - बजाज बुक सेंटर, अमरावती, दुसरी आवृत्ती २०२३ या चरित्राच्या प्रेरणा, चरित्रनायकाचे सामाजिक, शैक्षणिक कार्य व योगदानाचे आकलन, आशय विश्लेषण, भाषिक अभ्यास व मूल्यमापन	४० तासिका
२	संकल्पना विचार - (प्रकरण - ६ ते १०) डॉ. अजय देशपांडे, प्रकाशक - राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर, प्रथम आवृत्ती, २०२४, या पुस्तकातील संकल्पनांचे विवेचन व मूल्यमापन	३० तासिका
३	'समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख' व 'संकल्पना विचार' यावर आधारित कौशल्य विकास (Skill Enhancement Module)	०५ तासिका
		एकूण = ७५ तासिका

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSC

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००, लेखी परीक्षा - ८० गुण, वेळ - ३ तास	अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

अ) समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख - ४८ गुण

ब) संकल्पना विचार - ३२ गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

प्रश्न १ - संदर्भासह स्पष्टीकरण - ०८ गुण

(समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख या चरित्रावर दोन संदर्भ विचारले जातील.)

प्रश्न २ - समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण

प्रश्न ३ - समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण

प्रश्न ४ - समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण

प्रश्न ५ - संकल्पना विचार : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण

प्रश्न ६ - संकल्पना विचार : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण

प्रश्न ७ - वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी १६ प्रश्न, प्रत्येकी ०१ गुण - १६ गुण

(वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये ‘समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख’ यावर ०८ प्रश्न, ‘संकल्पना विचार’ यावर ०८ प्रश्न विचारले जातील.)

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन (Skill Enhancement Module) - २० गुण

विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या वाचन, लेखन कौशल्यांचा विकास करण्यासाठी पुढील मुद्यांच्या आधारे विद्यार्थ्यांकडून SEM (Skill Enhancement Module) तयार करून घ्यावे. SEM तपासून गुणदान करावे.

१.अभ्यासक्रमात नेमलेल्या ‘समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख’ या पुस्तकातील आवडलेल्या दोन लेखांचे परीक्षण विद्यार्थ्यांनी प्रकल्प वहीमध्ये लिहावे.

२.‘समाजसुधारक डॉ. पंजाबराव देशमुख’ या पुस्तकाचे सूक्ष्म वाचन करून त्यातील बोधवाक्ये, सुभाषितसदृश वाक्ये शोधणे, या वाक्यांचे विश्लेषण प्रकल्प वहीत लिहून आणावे.

३. अभ्यासक्रमात नेमलेल्या ‘संकल्पना विचार’ या पुस्तकातील संकल्पनांच्या आधारे आवडलेल्या कलाकृतीचे विश्लेषण विद्यार्थ्यांनी प्रकल्प वहीत लिहून आणावे.

गुण विभागणी SEM प्रकल्प वही - १० गुण, SEM वर आधारित मौखिक परीक्षा - १० गुण.

* विद्यार्थ्यांना परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन मिळून किमान ४० गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

DSE - I

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS)

अभ्यासक्रम -२०२४-२५

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty - Humanities)

Board of Study- Marathi

बी.ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE - I

Semester	Course Code	Course Name	Credits /श्रेयांक	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
बी. ए. भाग - ३ सत्र- ५	१०५२ (DSE-I)	मराठी वाङ्मय (DSE-I)	४	एकूण =७५ तासिका (आठवड्याच्या तासिका ५)	३ तास	१०० (Internal : २० External : ८०)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेली पुस्तके - १) **जंगलाचं देणं** - मारुती चितमपल्ली
२) **साहित्य विचार** - संपादक - डॉ. दत्तात्रय पुंडे, डॉ. स्नेहल तावरे

प्रस्तुत अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेल्या **जंगलाचं देणं** व **साहित्य विचार** या संपादित पुस्तकांच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना होणारी फलनिष्पत्ती पुढीलप्रमाणे असेल –

अभ्यासक्रमाची विशिष्ट / नेमकी फलनिष्पत्ती (PSOs) :

४. या अभ्यासक्रमातील साहित्यकृतींच्या आकलन, आस्वाद व मूल्यमापनातून विद्यार्थ्यांना ललितसाहित्य या वाङ्मय प्रकाराच्या सामाजिक सांस्कृतिक फलश्रुतीची जाणीव होईल. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्यकृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृतींतील विचारांच्या प्रभावातून प्रगतिशील समाजाची जडणघडण होत असते ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल.

५. भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते. भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे व अभिरुचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते. समाज, संस्कृती, प्रदेश यांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते याची जाणीव विद्यार्थ्यांना होईल.

६. भाषा आणि साहित्याच्या आकलन आस्वादनातून संवाद कौशल्ये, लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम होता येईल.

अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती (COs) :

अ) जंगलाचं देणं - मारुती चितमपल्ली , साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर, प्रथम आवृत्ती १९८५

१. 'जंगलाचं देणं' या ललित गद्य ग्रंथाच्या अभ्यासातून विद्यार्थांना ललित गद्य या साहित्य प्रकारचा परिचय होईल.

२.'जंगलाचं देणं' या ललित गद्य ग्रंथाच्या अभ्यासातून पर्यावरण विषयक दृष्टिकोन विकसित होईल, जैव विविधतेच्या संरक्षणाचे भान येईल.

३.'जंगलाचं देणं' या ललित गद्य ग्रंथाच्या अभ्यासातून लोकजीवनाचे पर्यावरणाशी असणारे अनुबंध लक्षात येतील आणि लोकसाहित्य, लोकभाषा आणि या विषयीच्या जाणिवा विकसित होईल.

ब) साहित्य विचार - (प्रकरण १ ते ३)

संपादक - डॉ. दत्तात्रय पुंडे, डॉ. स्नेहल तावरे, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे

१.साहित्य विचार - या संपादित पुस्तकाच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना साहित्यातील मूलभूत स्वरूपाचे आकलन होईल.

२. साहित्य विचार - या संपादित पुस्तकाच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना साहित्याचे प्रयोजन, साहित्याची निर्मिती या संदर्भात संकल्पनांचा परिचय होईल

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE - I

अ. क्र.	अभ्यासपत्रिकेचे घटक	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)
१	जंगलाचं देणं - मारुती चितमपल्ली , साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर. प्रथम आवृत्ती १९८५, या ललितलेख संग्रहातील लेखांच्या प्रेरणा, आशय विश्लेषण, भाषिक अभ्यास व मूल्यमापन	४० तासिका
२	साहित्य विचार - (प्रकरण १ ते ३), संपादक - डॉ. दत्तात्रय पुंडे, डॉ. स्नेहल तावरे, प्रकाशन - स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे. या पुस्तकातील संकल्पनांचे आकलन, विवेचन व मूल्यमापन	३० तासिका
३	'जंगलाचं देण' व 'साहित्य विचार' यावर आधारित कौशल्य विकास (Skill Enhancement Module)	०५ तासिका
		एकूण = ७५ तासिका

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ५

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE - I

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००, लेखी परीक्षा - ८० गुण, वेळ - ३ तास	अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

अ) जंगलाचं देणं - ४८ गुण

ब) साहित्य विचार - ३२ गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

प्रश्न १ - संदर्भासह स्पष्टीकरण - ०८ गुण

('जंगलाचं देण' या पुस्तकातील दोन संदर्भ विचारले जातील.)

प्रश्न २ - जंगलाचं देणं : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण

प्रश्न ३ - जंगलाचं देणं : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण

प्रश्न ४ - जंगलाचं देणं : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण

प्रश्न ५ - साहित्य विचार : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण

प्रश्न ६ - साहित्य विचार : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण

प्रश्न ७ - वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी १६ प्रश्न प्रत्येकी - ०१ गुण - १६ गुण

(वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये 'जंगलाचं देणं' यावर ०८ प्रश्न, 'साहित्य विचार' यावर ०८ प्रश्न विचारले जातील.)

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन (Skill Enhancement Module) - २० गुण

विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या वाचन, लेखन कौशल्यांचा विकास करण्यासाठी पुढील मुद्यांच्या आधारे विद्यार्थ्यांकडून SEM (Skill Enhancement Module) तयार करून घ्यावे. SEM तपासून गुणदान करावे.

१.अभ्यासक्रमात नेमलेल्या - 'जंगलाचं देणं' ग्रंथाचे वाचन करून त्यातील बोधवाक्ये, सुभाषितसदृश वाक्ये शोधणे, या वाक्यांचे विश्लेषण प्रकल्प वहीत लिहून आणावे. किंवा दोन लेखांचा सारांश लिहून आणावा.

२.अभ्यासक्रमात नेमलेल्या 'साहित्य विचार' या पुस्तकातील संकल्पनाच्या आधारे विद्यार्थ्यांनी दोन दीर्घोत्तरी उत्तरे प्रकल्प वहीत लिहून आणावे.

गुण विभागणी SEM प्रकल्प वही - १० गुण, SEM वर आधारित मौखिक परीक्षा - १० गुण.

* विद्यार्थ्यांना परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन मिळून किमान ४० गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

DSE -II

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धती (CBCS)

अभ्यासक्रम - २०२४- २५

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty - Humanities)

Board of Study- Marathi

बी.ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE -II

Semester	Course Code	Course Name	Credits /श्रेयांक	Teaching Hours	Exam Duration	Max Marks
बी. ए. भाग - ३ सत्र- ६	१०५२ (DSE-II)	मराठी वाङ्मय (DSE-II)	४	एकूण = ७५ तासिका (आठवड्याच्या तासिका ५)	३ तास	१०० (Internal : २० External : ८०)

अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेली पुस्तके - १) **काळी माती निळी नाती** - डॉ. मधुकर वाकोडे
२) **भाषाविज्ञान परिचय** - संपादक - डॉ. स. ग. मालशे,
डॉ. दत्तात्रेय पुंडे, डॉ. अंजली सोमण.

प्रस्तुत अभ्यासपत्रिकेसाठी नेमलेल्या **'काळी माती निळी नाती'** व **'भाषाविज्ञान परिचय'** या पुस्तकांच्या सूक्ष्म अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना फलनिष्पत्ती पुढीलप्रमाणे असेल –

अभ्यासक्रमाची विशिष्ट / नेमकी फलनिष्पत्ती (PSOs) :

१.अभ्यासक्रमातील साहित्यकृतीच्या आकलन, आस्वादनातून विद्यार्थ्यांना ललित साहित्य या वाङ्मय प्रकाराचा परिचय होईल .

२. समाजाच्या प्रभावामुळे साहित्यकृती निर्माण होत असते तसेच साहित्यकृतींतील विचारांच्या प्रभावातून प्रगतिशील समाजाची जडणघडण होत असते ही प्रक्रिया विद्यार्थ्यांना समजेल.

३.भाषा आणि साहित्य समाजाचे सांस्कृतिक भरणपोषण करीत असते. भाषा आणि साहित्यामुळे संस्कृतीचे अभिरुचीचे संवर्धन आणि नवनिर्माण होत असते. समाज, संस्कृती, प्रदेश यांच्या संवर्धन आणि नवनिर्माणासाठी भाषेचे जतन आणि साहित्याची निर्मिती आवश्यक असते याची जाणीव विद्यार्थ्यांना होईल.

४ .भाषा आणि साहित्याच्या आकलन आस्वादनातून संवाद कौशल्ये, लेखन कौशल्ये आत्मसात करून विद्यार्थ्यांना रोजगारक्षम होता येईल.

अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती (COs) :

अ) **काळी माती निळी नाती -** डॉ. मधुकर वाकोडे, प्रकाशक - साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर, प्र. आ. २००१

१. काळी माती निळी नाती - या व्यक्तिचित्रणात्मक ललित गद्य साहित्य प्रकारचा परिचय होईल.
२. काळी माती निळी नाती - च्या अध्ययनातून विदर्भातील ग्रामीण जीवनाचे आकलन होईल.
३. काळी माती निळी नाती - च्या अध्ययनातून समाजातील विविध व्यक्तींच्या वृत्तीप्रवृत्तीचे दर्शन घडेल

आ) भाषाविज्ञान परिचय - (प्रकरण १ ते ३)

संपादक - डॉ. स. ग. मालशे, डॉ. दत्तात्रेय पुंडे, डॉ. अंजली सोमण, प्रकाशन - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे

१. भाषाविज्ञान परिचय - या ग्रंथाच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना भाषेच्या शास्त्राबद्दल माहिती होईल.
२. भाषाविज्ञान परिचय - या ग्रंथाच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना भाषेचे स्वरूप व उपयोग यांचे आकलन होईल.
३. भाषाविज्ञान परिचय - या ग्रंथाच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांना स्वन, स्वनिम, स्वनांतरे या संकल्पनांचे आकलन होईल.

बी.ए. भाग - ३ सत्र - ६

विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE - II

अ.क्र.	अभ्यासपत्रिकेचे घटक	अध्यापन तासिका (Teaching Periods)
१	काळी माती निळी नाती - डॉ. मधुकर वाकोडे, प्रकाशक - साहित्य प्रसार केंद्र, नागपूर, प्रथम आवृत्ती २००१ या व्यक्तिचित्रणात्मक लेखसंग्रहातील लेखांच्या प्रेरणा, आशय विश्लेषण, भाषिक अभ्यास व मूल्यमापन	४० तासिका
२	भाषाविज्ञान परिचय - (प्रकरण १ ते ३) संपादक - डॉ. स. ग. मालशे, डॉ. दत्तात्रेय पुंडे, डॉ. अंजली सोमण, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे. या पुस्तकातील प्रकरण १,२ व ३ आकलन, विवेचन व मूल्यमापन	३० तासिका
३	‘काळी माती निळी नाती’ व ‘भाषाविज्ञान परिचय’ यावर आधारित कौशल्य विकास (Skill Enhancement Module)	०५ तासिका
		एकूण = ७५ तासिका

बी. ए. भाग - ३ सत्र - ६
विषय : मराठी वाङ्मय (ऐच्छिक) DSE - II

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००, लेखी परीक्षा - ८० गुण, वेळ - ३ तास	अंतर्गत मूल्यमापन - २० गुण

अ) काळी माती निळी नाती - ४८ गुण
ब) भाषाविज्ञान परिचय - ३२ गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

प्रश्न १ - संदर्भासह स्पष्टीकरण - ०८ गुण
(काळी माती निळी नाती- या पुस्तकातील दोन संदर्भ विचारले जातील.)

प्रश्न २ - काळी माती निळी नाती : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण
प्रश्न ३ - काळी माती निळी नाती : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
प्रश्न ४ - काळी माती निळी नाती : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
प्रश्न ५- भाषाविज्ञान परिचय : ०१ दीर्घोत्तरी प्रश्न - १६ गुण
प्रश्न ६ - भाषाविज्ञान परिचय : ०१ लघुत्तरी प्रश्न - ०८ गुण
प्रश्न ७ - वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी १६ प्रश्न प्रत्येकी - ०१ गुण - १६ गुण

(वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी प्रश्नांमध्ये 'काळी माती निळी नाती' यावर ०८ प्रश्न, 'भाषाविज्ञान परिचय' यावर ०८ प्रश्न विचारले जातील.)

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन (Skill Enhancement Module) - २० गुण

विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेल्या वाचन, लेखन कौशल्यांचा विकास करण्यासाठी पुढील मुद्यांच्या आधारे विद्यार्थ्यांकडून SEM (Skill Enhancement Module) तयार करून घ्यावे. SEM तपासून गुणदान करावे.

१.अभ्यासक्रमात नेमलेल्या 'काळी माती निळी नाती' या पुस्तकातील आवडलेल्या दोन लेखांचे परीक्षण विद्यार्थ्यांनी प्रकल्प वहीमध्ये लिहावे.

२.'काळी माती निळी नाती' या पुस्तकाचे सूक्ष्म वाचन करून त्यातील बोधवाक्ये, सुभाषितसदृश वाक्ये शोधणे, या वाक्यांचे विश्लेषण प्रकल्प वहीत लिहून आणावे.

३.अभ्यासक्रमात नेमलेल्या 'भाषाविज्ञान परिचय' या पुस्तकाच्या आधारे दोन दीर्घोत्तरी प्रश्नाची उत्तरे विद्यार्थ्यांनी प्रकल्प वहीत लिहून आणावी.

गुण विभागणी SEM प्रकल्प वही - १० गुण, SEM वर आधारित मौखिक परीक्षा - १० गुण.

* विद्यार्थ्यांना परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी लेखी परीक्षा व अंतर्गत मूल्यमापन मिळून किमान ४० गुण प्राप्त करणे आवश्यक आहे.

ooo

Sant Gadge Baba Amravati University Amravati Appendix A1

Scheme of teaching, learning &Examination leading to the Degree Bachelor of Arts (B. A.) (Three Years- Six Semesters Degree Programme - C.B.C.S)(B. A. Part-III) Semester-V

Sr.No	Subjects	Subject Code	Teaching & Learning Scheme							Duration of Exams Hrs.	Examination & Evaluation Scheme						
			Teaching Period Per week				Credits				Maximum Marks					Minimum Passing	
			L	T	P	Total	Theory/ Tutorial	Practical	Total		Theory + M.C.Q External	Skill Enhancement Module Internal	Practical Internal	Practical External	Total Marks	Marks	Grade
1	Compulsory English (DSC -1)		4	1	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
2	Second Lang. (DSC -2)		4	-	-	4	3.2	-	3.2	3	80	20	-	-	100	40	p
3	(DSC -3) Non Practical Subject		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
4	(DSC -4) Non Practical Subject		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
5	(DSC -5) Non Practical Subject		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
6	DSE-I*		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
			*Student shall opt any one elective course out of the given basket other than DSC-1 & DSC-2 (Languages).														
7	(DSC) English literature		6	-	-	6	4.8		**4.8**	3	80	20	-	-	100	40	P
	Practical Subjects																
8	Geography / Home Economics/ Yogashastra		5	-	-	5	4	-	4	3	60	20	-	-	80	32	p
	Practical		-	-	2	2	-	0.8	0.8	3	-	-	10	10	20	8	p
9	Music		2	-	-	2	1.6	-	1.6	3	50	20	-	-	70	28	p

	Practical		-	-	6	6	-	4.8	4.8	3	-	-	20	10	30	12	P
10	**Psychology**		5	-	-	5	4	-	4	3	60	20	-	-	80	32	P
	Practical		-	-	3	3	-	1.2	1.2	3	-	-	10	10	20	8	P
11	**Statistics**		5	-	-	5	4	-	4	3	60	20	-	-	80	32	P
	Practical		-	-	6	6	-	2.4	2.4	3	-	-	10	10	20	8	P
12	**Mini-Project / Hands-on Training /Workshop/ DIY - I**				3	3		1.2	1.2	3			25	25	50	25	P
13	**Open Elective Course (OEC)**	75 hrs (during session) optional to extracurricular and co-curricular activities Open Elective Course (OEC) Optional (GIC/ Skill Course/ MOOC) can be studied during semester I to VI, Its Maximum 5 credits and grades will be reflected in final semester VI credit grade report.															
14	**Internship /Field Work / Work Experience**	**Internship /Field Work / Work Experience will be conducted after I semester till V semester in vacations for minimum 150 hrs. It's 5 credits and grades will be reflected in final semester VI credit grade report . 150 Hours cumulatively from Sem II to Sem V resulting into earning of 5 Credits (Minimum 120 Hours mandatory resulting into earning of 4 Credits)**															
	Total																

L. Lecture, T:Tutorial, P Practical, DIY: Do It Yourself activity.

1. There shall be Skill Enhancement Module (SEM) in each course of DSC and DSE.

2. Internship / Apprenticeship / Field Work / Work Experience is Mandatory. Internship / Apprenticeship / Field Work / Work Experience will be conducted after I semester till Vth semester in vacations for minimum 120 hrs, cumulatively entailing 4 Credits. . It can be carried out cumulatively from Semester II to Semester V for a duration of 150 Hours resulting into earning of 5 Credits (Minimum 120 Hours resulting into earning of 4 Credits is mandatory for every student)
It's credits and grades will be reflected in final semester IV credit grade report.

3. DSE (Discipline / Department Specific Elective):
   1. A basket containing at least two or three courses/ subjects, so that student has a choice for selection.
   2. Elective courses for DSE(Discipline / Department Specific Elective) should be prepared related to DSC courses other than DSC-1 and DSC-2 (Languages) only by BOS.

4. OEC (Optional) can be studied during semester I to VI, Its credits and grades will be reflected in final semester VI credit grade report . OEC may be opted from Sem I to Sem V. It is comprised of GIU, Skill Course and MOOC (through SWAYAM).

5. Minimum 10% of the total credits of the UG (Bachelor's Degree) programme, that is, at least 12 credits are mandatory to be earned by all the students from Ancillary Credit Courses as mentioned in Table A (SGBAU, Direction No. 76/2022, Date 06/10/2022).

6. Extra-curricular and co-curricular activities: Maximum 5 Credits may be earned through Extra-curricular and co-curricular activities, which will be an option to OEC (maximum 75 hours and 5 credits), so that students performing in such activities shall be given relaxation form undertaking OEC.

Sant Gadge Baba Amravati University Amravati Appendix A1

Scheme of teaching, learning &Examination leading to the Degree Bachelor of Arts (B. A.) (Three Years- Six Semesters Degree Programme - C.B.C.S)(B. A. Part-III) Semester-VI

Sr.No	Subjects	Subject Code	Teaching & Learning Scheme							Duration of Exams Hrs.	Examination & Evaluation Scheme						
			Teaching Period Per week				Credits				Maximum Marks					Minimum Passing	
			L	T	P	Total	Theory/ Tutorial	Practical	Total		Theory + M.C.Q External	Skill Enhancement Module Internal	Practical Internal	Practical External	Total Marks	Marks	Grade
1	Compulsory English (DSC -1)		4	1	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
2	Second Lang. (DSC -2)		4	-	-	4	3.2	-	3.2	3	80	20	-	-	100	40	p
3	(DSC -3) Non Practical Subject		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
4	(DSC -4) Non Practical Subject		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
5	(DSC -5) Non Practical Subject		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p
6	DSE-II*		5	-	-	5	4	-	4	3	80	20	-	-	100	40	p

			. *Student shall opt any one elective course out of the given basket other than DSC-1 & DSC-2 (Languages).														
7	**(DSC) English literature**		6	-	-	6	4.8		**4.8**	3	80	20	-	-	100	40	P
	Practical Subjects																
8	**Geography / Home Economics/ Yogashastra**		5	-	-	5	4	-	4	3	60	20	-	-	80	32	p
	Practical		-	-	2	2	-	0.8	0.8	3	-	-	10	10	20	8	p
9	**Music**		2	-	-	2	1.6	-	1.6	3	50	20	-	-	70	28	P
	Practical		-	-	6	6	-	4.8	4.8	3	-	-	20	10	30	12	P
10	**Psychology**		5	-	-	5	4	-	4	3	60	20	-	-	80	32	P
	Practical		-	-	3	3	-	1.2	1.2	3	-	-	10	10	20	8	P
11	**Statistics**		5	-	-	5	4	-	4	3	60	20	-	-	80	32	P
	Practical		-	-	6	6	-	2.4	2.4	3	-	-	10	10	20	8	P
12	**Mini-Project / Hands-on Training /Workshop/ DIY - I I**				3	3		1.2	1.2	3			25	25	50	25	P
13	**Open Elective Course (OEC)**	75 hrs (during session) optional to extracurricular and co-curricular activities Open Elective Course (OEC) Optional (GIC/ Skill Course/ MOOC) can be studied during semester I to VI, Its Maximum 5 credits and grades will be reflected in final semester VI credit grade report.															
14	**Internship /Field Work / Work Experience**	**Internship /Field Work / Work Experience will be conducted after I semester till V semester in vacations for minimum 150 hrs. It's 5 credits and grades will be reflected in final semester VI credit grade report . 150 Hours cumulatively from Sem II to Sem V resulting into earning of 5 Credits (Minimum 120 Hours mandatory resulting into earning of 4 Credits)**															
	Total														650		

L. Lecture, T:Tutorial, P Practical, DIY: Do It Yourself activity.

1. There shall be Skill Enhancement Module (SEM) in each course of DSC and DSE.

2. Internship / Apprenticeship / Field Work / Work Experience is Mandatory. Internship / Apprenticeship / Field Work / Work Experience will be conducted after I semester till Vth semester in vacations for minimum 120 hrs, cumulatively entailing 4 Credits. . It can be carried out cumulatively from Semester II to Semester V for a duration of 150 Hours resulting into earning of 5 Credits (Minimum 120 Hours resulting into earning of 4 Credits is mandatory for every student)
It's credits and grades will be reflected in final semester IV credit grade report.

3. DSE (Discipline / Department Specific Elective):

1. A basket containing at least two or three courses/ subjects, so that student has a choice for selection.
2. Elective courses for DSE(Discipline / Department Specific Elective) should be prepared related to DSC courses other than DSC-1 and DSC-2 (Languages) only by BOS.

4. OEC (Optional) can be studied during semester I to VI, Its credits and grades will be reflected in final semester VI credit grade report . OEC may be opted from Sem I to Sem V. It is comprised of GIU, Skill Course and MOOC (through SWAYAM).

5. Minimum 10% of the total credits of the UG (Bachelor's Degree) programme, that is, at least 12 credits are mandatory to be earned by all the students from Ancillary Credit Courses as mentioned in Table A (SGBAU, Direction No. 76/2022, Date 06/10/2022).

6. Extra-curricular and co-curricular activities: Maximum 5 Credits may be earned through Extra-curricular and co-curricular activities, which will be an option to OEC (maximum 75 hours and 5 credits), so that students performing in such activities shall be given relaxation form undertaking OEC.

Appendix-B

1. Examination and question pattern of B.A. Degree Programme:- (Semester I to VI)

1) Examinations shall be conducted in Offline mode in accordance with Ordinance No. 9. However, under special circumstances and in specific cases, those can be conducted in Online mode on the recommendations of Board of Examination & Evaluation and approval by the Academic Council.

2) An examinations shall be held at the end of each semester.

3) Question paper of examination shall be in English, Marathi and Hindi as applicable.

4) The question bank for theory/subject/paper (MCQ, Long answer, short answer, problems or numerical, computations, design as applicable) except case study should be prepared along with memorandum and solutions of problem.

5) Syllabi of respective papers have been divided in to five units for each paper/subject.

6) Weightage shall be equal for each unit of the respective paper/subject.

7) All questions in the question paper shall be compulsory.

Notes :

1) Distribution of Marks of Theory

For Non-Practical Subjects :

a) 60 Marks for Descriptive Type Questions.
b) 20 Marks for Multiple Choice Questions.
c) 20 Marks for Skill Enhancement Module.

For Practical Subjects: (Geography, Psychology , Home –Economics& Functional English)

a) 40 Marks for Descriptive Type Questions.
b) 20 Marks for Multiple Choice Questions
c) 20 Marks for Practical
d) 20 Marks for Skill Enhancement Module.

For Practical Subjects : (Music)

a) 30 Marks for Descriptive Type Questions.
b) 20 Marks for Multiple Choice Questions
c) 30 Marks for Practical
d) 20 Marks for Skill Enhancement Module.

2) The students once offered the subjects under Discipline Specific Core (DSC) in first Semester, it shall be continued from Semester-II to V & once the subject offered under DSC shall be continued under DSE in VI Semester.

3) There shall be Five Units (Four units for theory & 1 unit for SEM) / Questions of 12 Marks for Theory Subjects & 5 units / Questions of 8 Marks for Practical Subjects

4) M.C.Q. 4 x 5, Skill Module 4 x 5, Practical 4x5

A) **The Executive Council dated ½-4-1977 has prescribed the Teaching Periods in the various subjects as follows.**

i) **English (Compulsory) :**

For B.A.I,II and Final Examinations: 4 Lecture /periods and 1 tutorial for a batch of 20 students per week. Abatch will not exceed 20 by more than 10% of 20.

ii) **English Literature :** B.A.Part I, II and Final : 6 periods per week.

iii) Supplementary English :
B.A.Part I : 3 Periods per week ; B.A.Parts II & Final : 4 Periods Per Week

iv) **Compulsory Languages**: (Marathi, Hindi, Sanskrit, Urdu and Pali & Prakrit)
B.A.Part-I : 4 Periods per Week; B.A.Part-II: 4 Periods per Week; B.A.Final : 4 Periods per Week

v) **Optional Subject (Languages Literature) :** (Marathi Litt., Hindi Litt., and Sanskrit Litt. etc.)
B.A.Part-I, II and Final : 5 Periods per Week

vi) Subjects in the Faculty of Social Sciences where no Practical's are prescribed : B.A.Part-I, II and Final : 5 Periods per Week

B) SUBJECTS WHERE PRACTICALS ARE PRESCRIBED FOR B.A. PART-I, II AND FINAL.

i) **Music:** 6 Practical and 2 theory periods. The number of students should not exceed 7 per batch for practical.

ii) **Geography: 5** lectures and 1 practical of 2 periods per week. The number of students should notexceed 16 per batch for Practical.

iii) ***Psychology:** 4 theory periods and 3 Practical per week per batch of 16 students and 1 period for Statistics per week.

iv) ****Home Economics: 5** Lectures and 1 Practical of 2 Periods per Week for a batch of 16 students.

v) **Statistics : For B.A. Part-I :** 5 theory lectures and 4 Practical Periods (2 Periods each per week)

vi) **Statistics: For B.A. Part-II and Final:** 5 Theory Lectures and 6 Practical Periods per week.

vii) **Mathematics: B.A. Part-I II and Final:** 9 Theory Periods and 1 Tutorial for a batch of 20 students perWeek.

---

*As modified by the Executive Council dated 27/28-4-1979

* As modified by the Executive Council dated 22-9-1977

* As per letter Nos. NGC/3299/तावि/अवि/४१४६५/मवि-२ & NGC/3299/तावि/अवि/४६९०९/अवि मवि-२ dated 5.7.1999 & 24.1.2000 respectively received from Director of Education (Higher Education) Pune and approved / noted bythe Academic Council meeting dated 5.6.99 & 11.4.2000 vide Item No. 33 & 33 respectively.

Note: ** As accepted by the Academic Council Dt. 6.5.2015 Vide Noti.No.24 & 25 /2016 in Gaz. .Part- Two

C) i) Academic Council in its meeting held on 6.5.2015 Vide Item No. 39 has approved to increase in the existing work load i.e. from “4 lectures and 1 Practical of 2 Periods per week to 5 lectures and 1 Practical of 2 Periods per week” for the subject Home Economics at graduate level.

ii) Academic Council in its meeting held on 6.5.2015 Vide item No. 40 & 41 has approved to reduce the existing intake capacity for practical batch from 20 to 16 students for Home Economics & Geography subject.

*****

SANT GADGE BABA AMRAVATI UNIVERSITY
(UG) Table-A Ancillary Credit Courses Appendix-A

Sr. No	Course/Programs	Nature	ancillary	Organised by	Teaching Learning Training Period (Hours)	Evaluation Authority	Performance Evaluation Mode	Min. Passing Grade/Rank	Exam or Non-exam	Credits Earned
1	Induction Program	Mandatory	I	College! Institute/ Department	30	College! Institute/ Department	Evaluation participation	-	Non-exam	1
2	Internship/ Apprenticeship /Field work/ Work Experience	Mandatory	II to V	Organisation/ Industry/ College/ Institute	150	Organisation/ Industry/ College/ Institute	Score-sheet of Performance	-	Non-exam	5
3	Environmental studies semester	Mandatory	III	College	30	College	Survey, Project report, Test etc.	-	Non-exam	2
4	Open Elective Course GIC/Skill/MOOC	Optional	I to VI	Online/Offline Mode/SWAYAM/SSC/NSDC/college/institute	75	SWAYAM/NPTEL College/ Institute/ SSC/NS DC	Certification from concerned Authority	p	Exam or Non Exam	5
5	Co-curricular / Extra- curricular Activities	Optional	I to VI	As per Table 2, 3&4	Adequate as per activity	Organized as per level of activity	As per Para 8(D) Table2,3 and 4	Not applicable	Non-exam	5

Notes: **1)** 13 or 10% of total credits prescribed for the award of the degree of the programme (whichever is minimum) are mandatory to be earned by all the students from Ancillary Credit Courses as mentioned in Table A

2) Record of student's Performance cum Evaluation (containing attendance, concept knowledge, intellectual decision making ability, handling skill, sense of responsibility, cooperative/leadership quality, presentation/demonstration) related to Internship /Apprenticeship/Field work/Work Experience shall be maintained by the College/Institute/University Department.

3) For allotment of Internship /Apprenticeship Field Work/Work Experience, the College! Institute/University Department shall follow standard operating procedures (SOP) with concerned College/Institute/University Department/Organization/ Industry on the basis of Memorandum Of Understanding (MOU) /Letter of Intent and Joining letter. Further, for validation. progress records, Evaluation Sheet etc. shall be maintained by the College/institute/University Department.

4) College/ Institute/University Department shall submit credit report for Ancillary Credit Courses as per Table A to the University